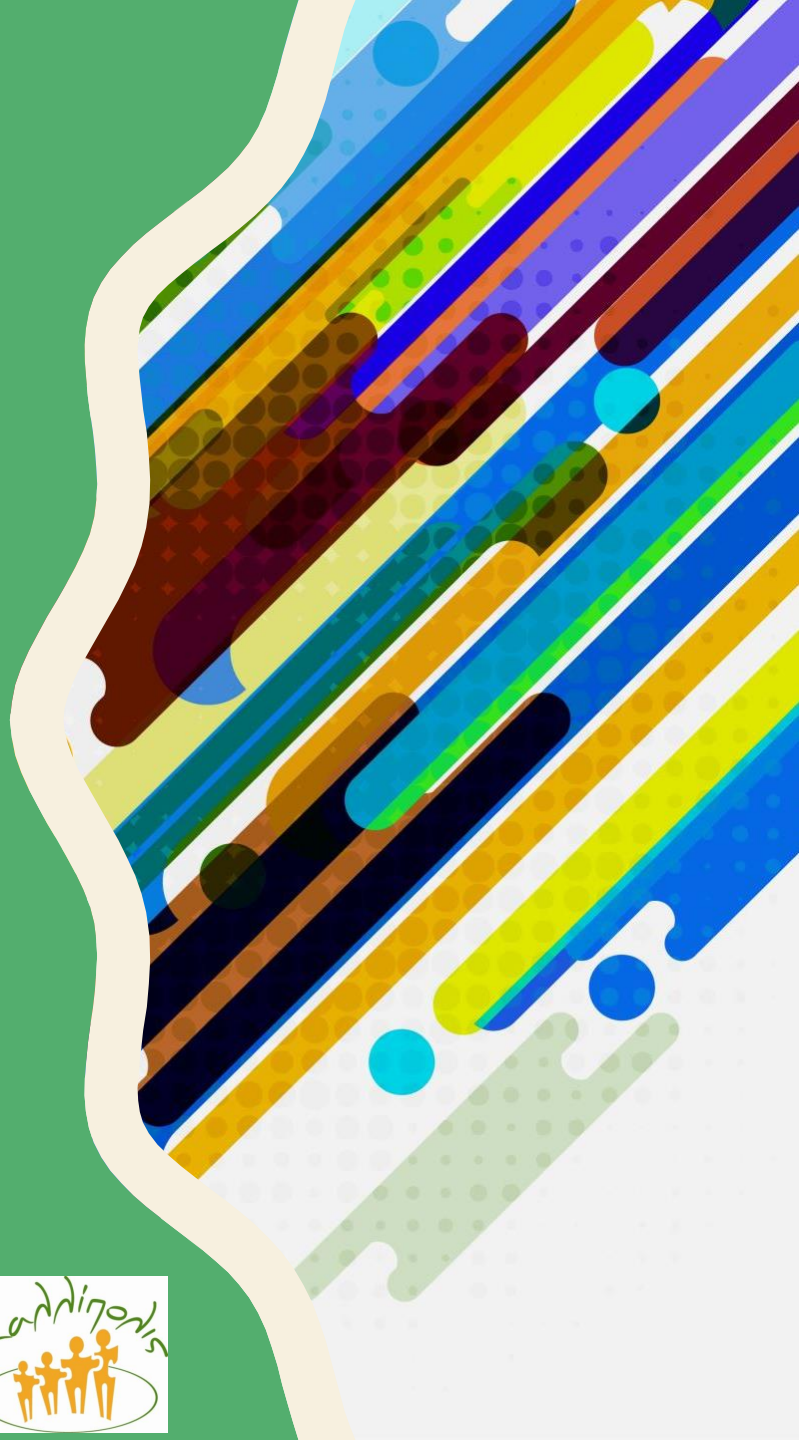

ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ: ΕΙΚΟΝΑ ΣΟΥ ΕΙΜΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΣΟΥ ΜΟΙΑΖΩ

ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΤΩΝ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ & ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ
ΤΗΣ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ Π.Ε ΑΧΑΪΑΣ

ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΕΩΝ & ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΨΥΧΟΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ Π.Ε. ΑΧΑΪΑΣ

- › λειτουργεί στην Πάτρα από το 1998
- › είναι ένα από τα 75 Κ.Π. της χώρας
- › έχει συσταθεί με τη συνεργασία του ΟΚΑΝΑ & τοπικών φορέων
- › υλοποιεί προγράμματα για την πρόληψη της εξάρτησης και την προαγωγή της υγείας

ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ ΣΤΟΝ ΝΟΜΟ ΑΧΑΪΑΣ...

- ομάδες γονέων, σεμινάρια για ζευγάρια & ενημερωτικές συναντήσεις για γονείς στα σχολεία
- σεμινάρια για νηπιαγωγούς, δάσκαλους & καθηγητές
- προγράμματα για μαθητές Δημοτικών, Γυμνασίων & Λυκείων
- ομάδες εθελοντών σε Πάτρα & Αίγιο
- ομάδες νέων
- ομάδες εφήβων σε Πάτρα & Αίγιο
- συναντήσεις συμβουλευτικής
- συνεργασίες με φορείς

Καλώς ήλθατε στην

Καλλίπολις

Κέντρο Πρόληψης Εξαρτήσεων και Προαγωγής
Ψυχοκοινωνικής Υγείας Περιφερειακής Ενότητας
Αχαΐας.

Η ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΥΣ ΣΥΝΟΜΗΛΙΚΟΥΣ

Οι σχέσεις με τους συνομηλίκους, κατά την παιδική ηλικία διαδραματίζουν τον σημαντικότερο ρόλο τόσο για την ανάπτυξη των κοινωνικών δεξιοτήτων όσο και γενικότερα για το αίσθημα της ευδαιμονίας και της ευχαρίστησης στη ζωή. Η αποδοχή από τους συνομηλίκους και η φιλία αποτελούν τον βασικό πυλώνα στον οποίο στηρίζεται η κοινωνική ανάπτυξη του παιδιού (Klarin, 2006)

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ;

- Είναι μία κατάσταση κατά την οποία ασκείται εσκεμμένη, απρόκλητη, συστηματική και επαναλαμβανόμενη βία και επιθετική συμπεριφορά με σκοπό την επιβολή, την καταδυνάστευση και την πρόκληση σωματικού και ψυχικού πόνου σε μαθητές από συμμαθητές τους στο πλαίσιο μιας διαπροσωπικής σχέσης που χαρακτηρίζεται από δυσαναλογία εξουσίας, εντός και εκτός σχολείου.

Ε.Ψ.Υ.Π.Ε

ΤΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ

- Μεμονωμένα επιθετικά περιστατικά μεταξύ μαθητών
- Όταν τα εμπλεκόμενα μέρη είναι ίσης δύναμης
- Όταν τα εμπλεκόμενα μέρη διακατέχονται από συναισθηματική φόρτιση
- Αστεϊσμοί μεταξύ των μαθητών με τη μορφή πειραγμάτων κι εφόσον ο αποδέκτης δεν ενοχλείται

ΜΟΡΦΕΣ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ

- Σωματικός
- Λεκτικός
- Κοινωνικός
- Ηλεκτρονικός (cyber bullying)
- Σεξουαλικός
- Ρατσιστικός
- Εκβιασμός

Άμεσος
Λεκτικός
Σωματικός
Σεξουαλικός
Εκβιασμός
Ρατσιστικός

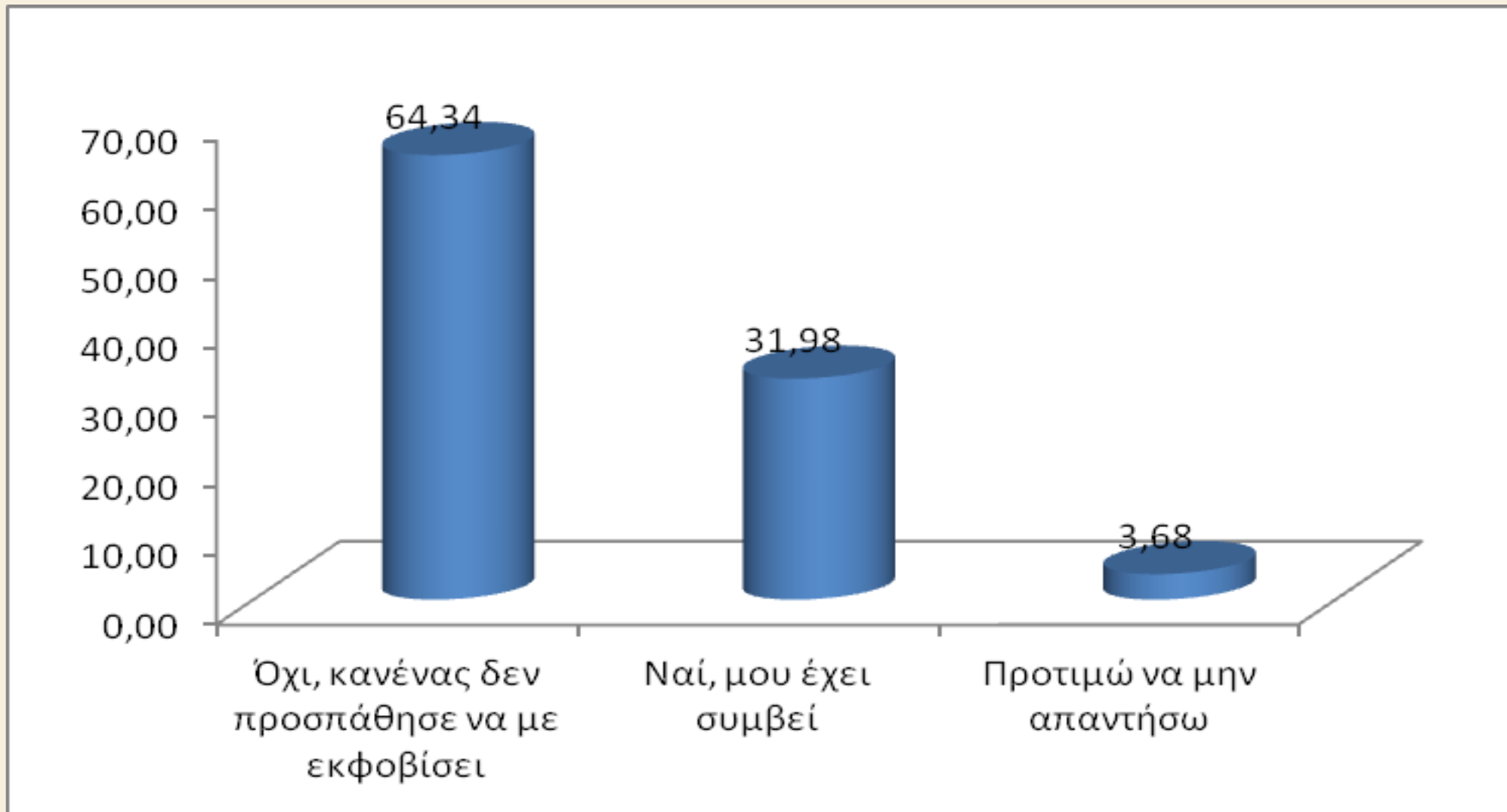
Άμεσος ή έμμεσος
Συναισθηματικός
Κοινωνικός
Ηλεκτρονικός

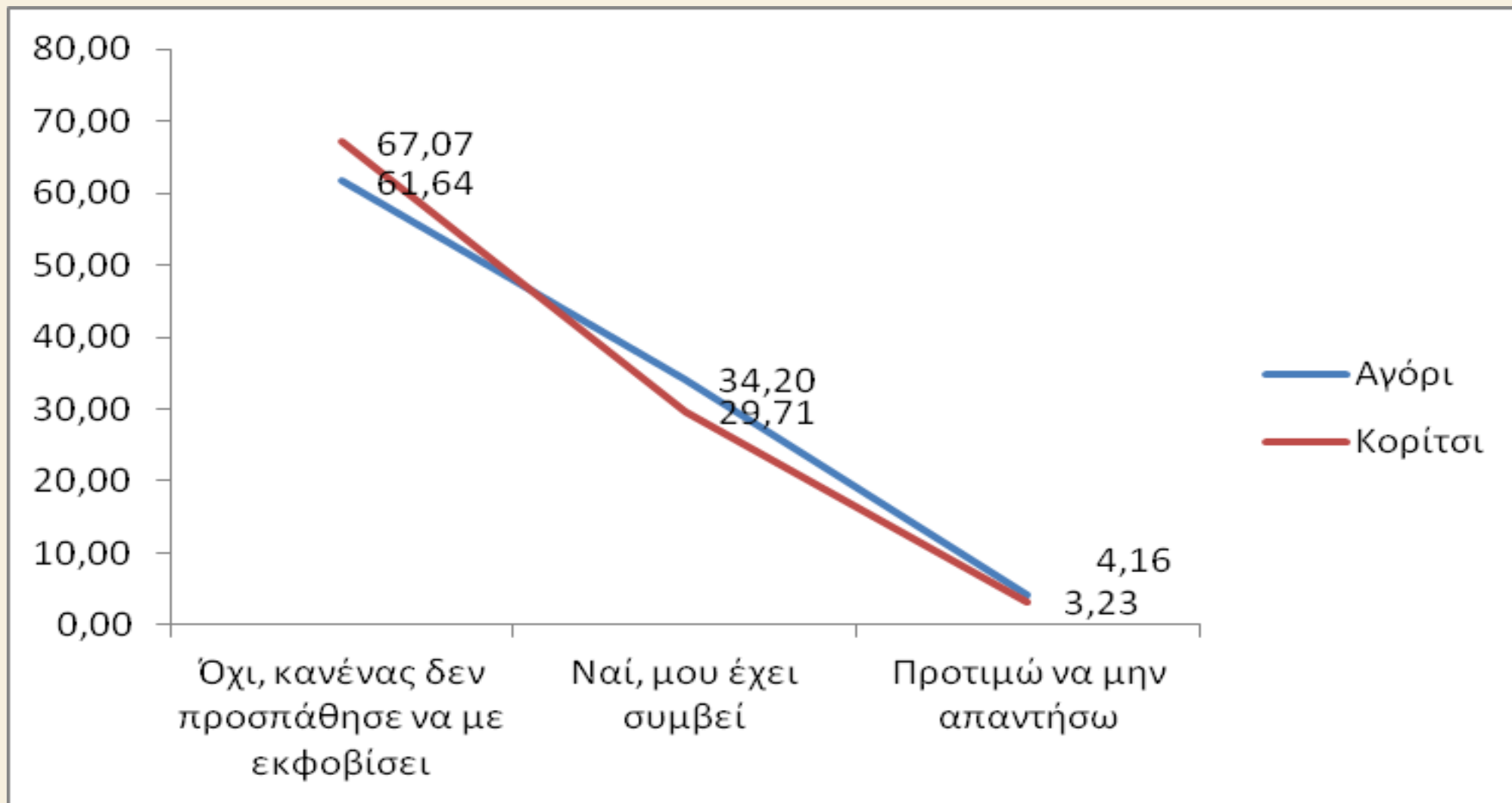
Έμμεσος
Ψυχολογικός

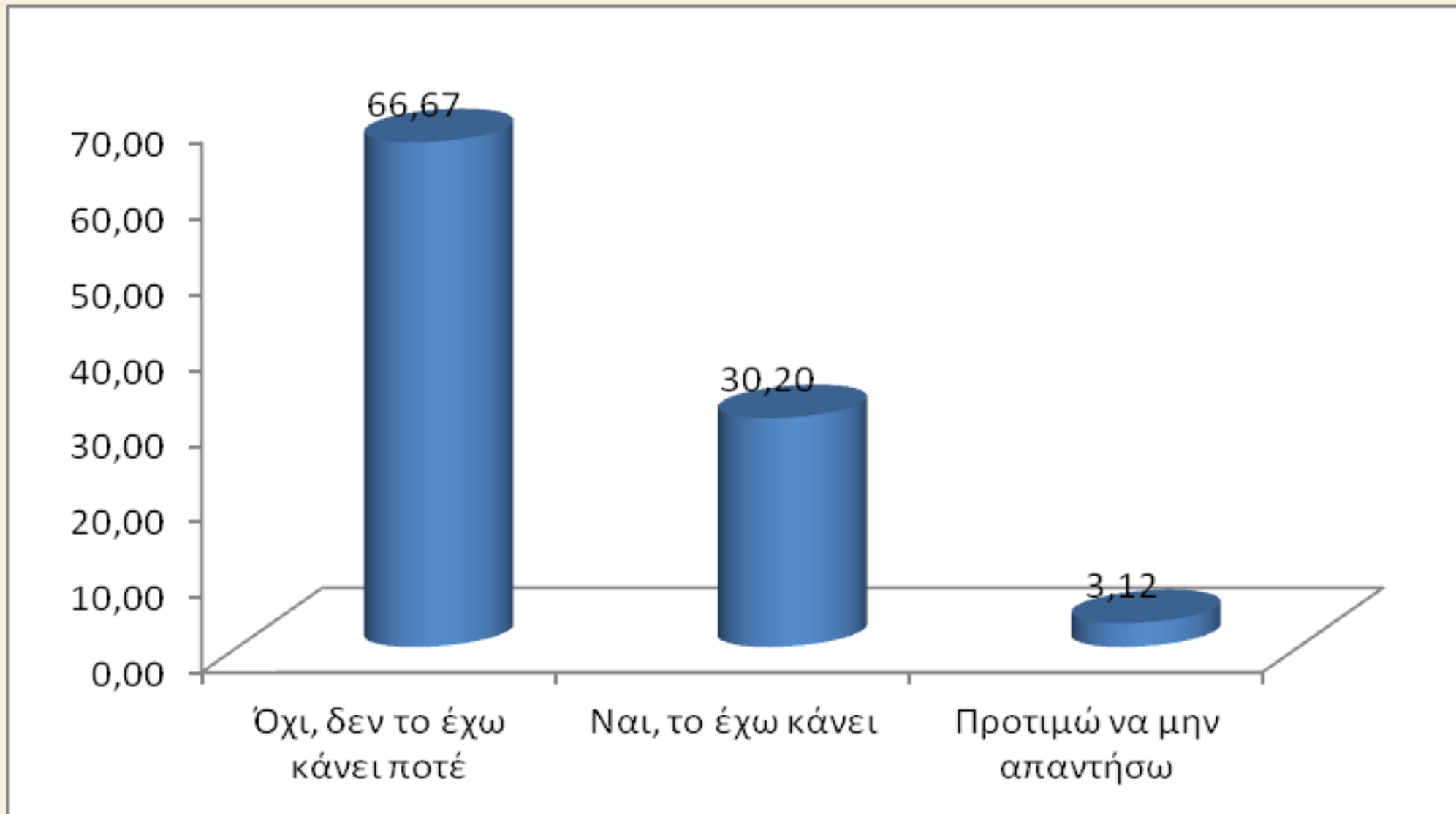
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ, 2012

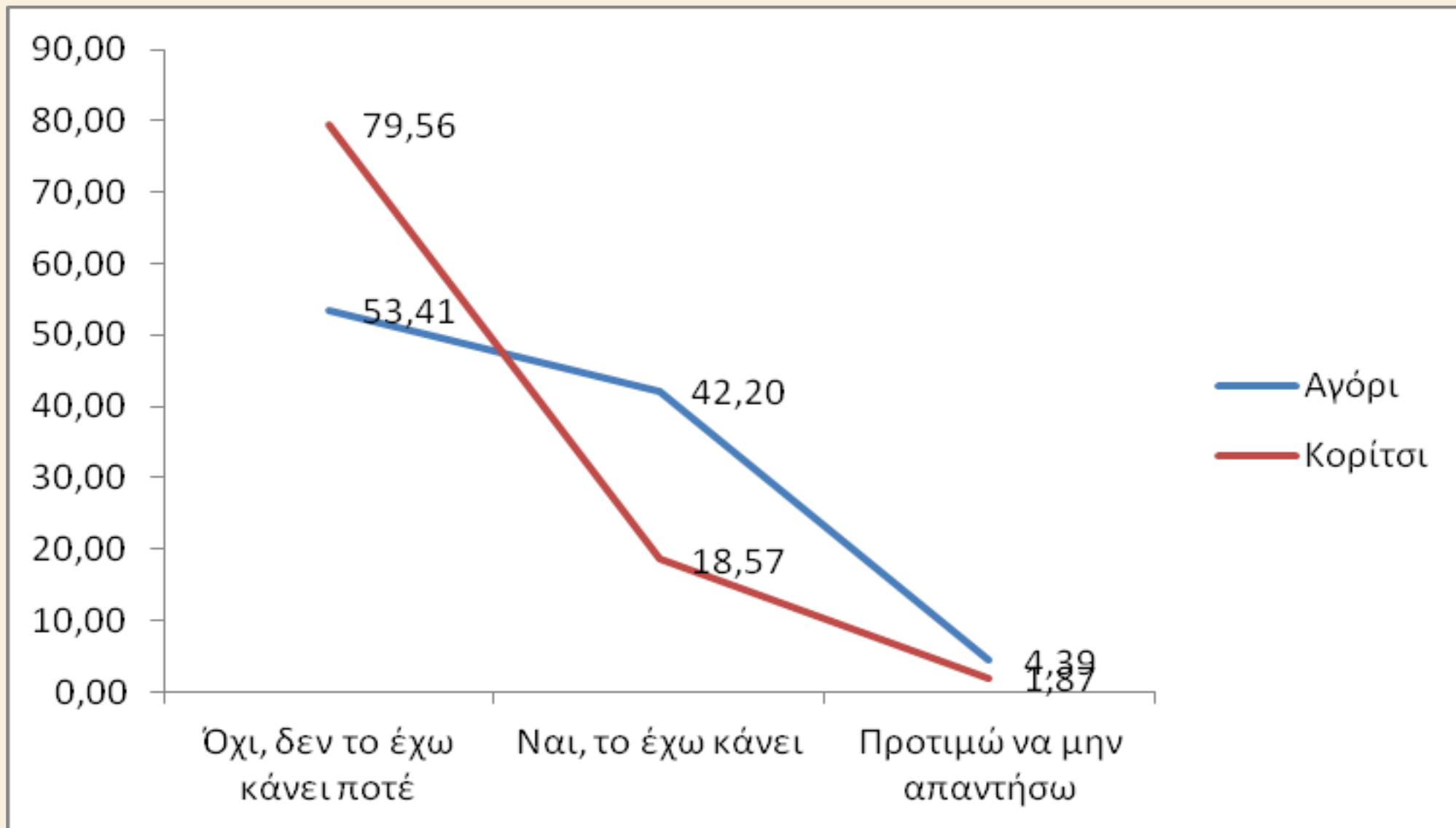
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ, 2012

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ, 2012

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ, 2012

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ, 2012

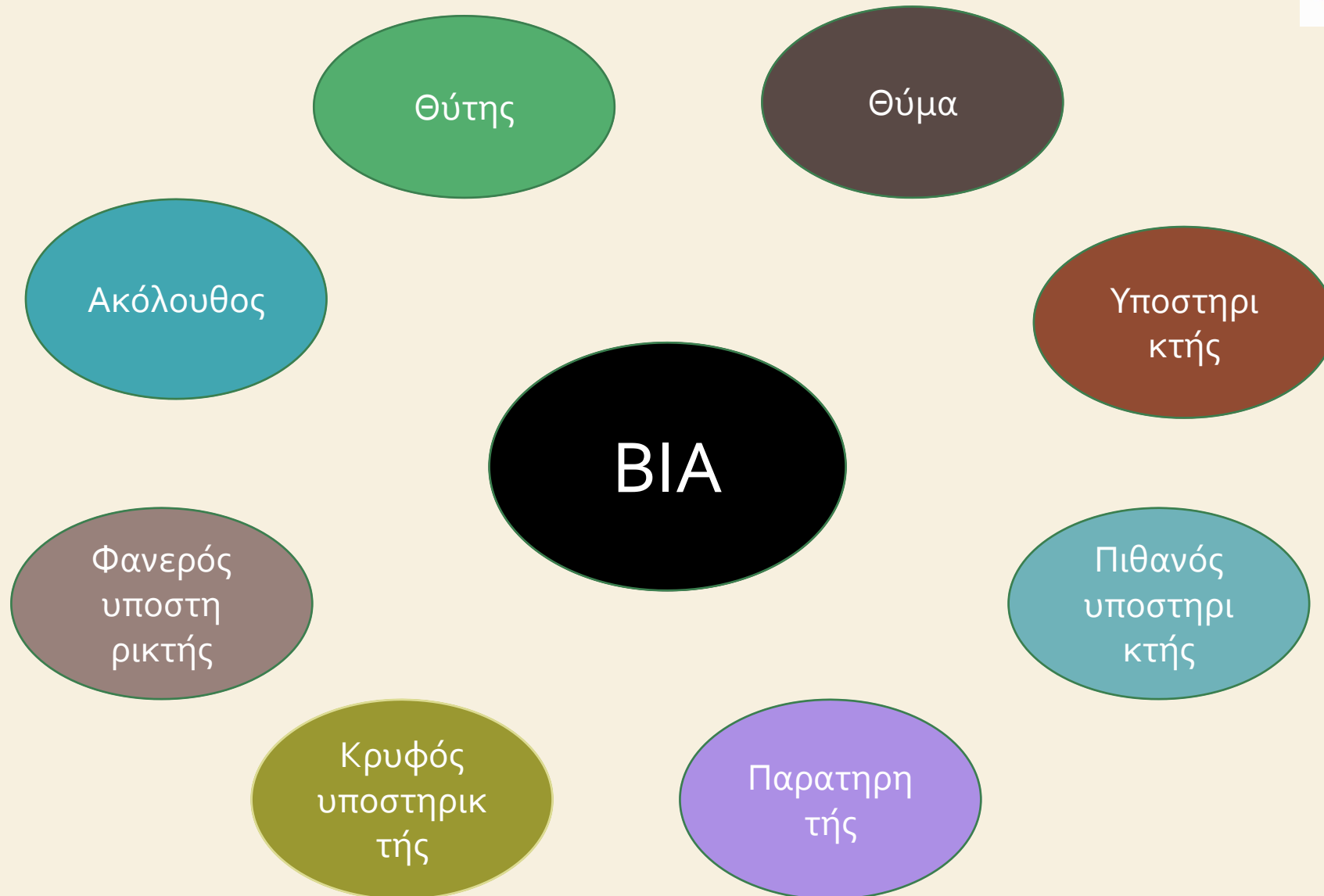
- **Μορφές εκφοβισμού:** Η χρήση κοροϊδευτικών ονομάτων (60,69%), τα σπρωξίματα – χτυπήματα (45,39%), τα πειράγματα λόγω της εξωτερικής εμφάνισης (36,3%) και ανάρτηση εξευτελιστικών φωτογραφιών στο διαδίκτυο (14,26%) και η διάδοση εξευτελιστικών φωτογραφιών μέσω κινητών (12,82%).
- **Οικογενειακοί παράγοντες:** το 56% των παιδιών –θυμάτων δήλωσαν πολύ άσχημη σχέση μεταξύ των γονέων ενώ για το δράστες το ποσοστό φθάνει στο 50,65%. Το 51,52% των παιδιών –θυμάτων δηλώνουν πολύ άσχημη σχέση με τους γονείς ενώ για τους δράστες το ποσοστό φθάνει στο 73,53%. Ο βίαιος τρόπος επίλυσης των διαφωνιών στην οικογένεια αυξάνει την θυματοποίηση, ενώ οι θύτες σε ποσοστό 48,84% αναφέρουν έντονες διαφωνίες με βίαιους διαπληκτισμούς στην οικογένεια.
- **Σχολικοί παράγοντες:** Συγκεκριμένα, όσον αφορά στην ασφάλεια στην τάξη, οι μαθητές-θύματα σχολικού εκφοβισμού καθώς και οι δράστες εμφανίζουν υψηλότερο βαθμό ανασφάλειας
- **Αντιμετώπιση:** το 67% το μίλησε σε κάποιον, το πρόσωπο που επιλέγουν είναι κάποιος φίλος 36,78%, κάποιος από τους γονείς 28,36%

ΠΟΙΟΙ ΕΜΠΛΕΚΟΝΤΑΙ;

- Το θύμα (μαθητής που υφίσταται τον εκφοβισμό)
- Ο θύτης (ο μαθητής ή η ομάδα μαθητών που ασκούν εκφοβισμό)
- Τα παιδιά θεατές (με διαφορετικούς ρόλους)
- Οι γονείς
- Οι εκπαιδευτικοί

Ο ΚΥΚΛΟΣ ΤΗΣ ΒΙΑΣ

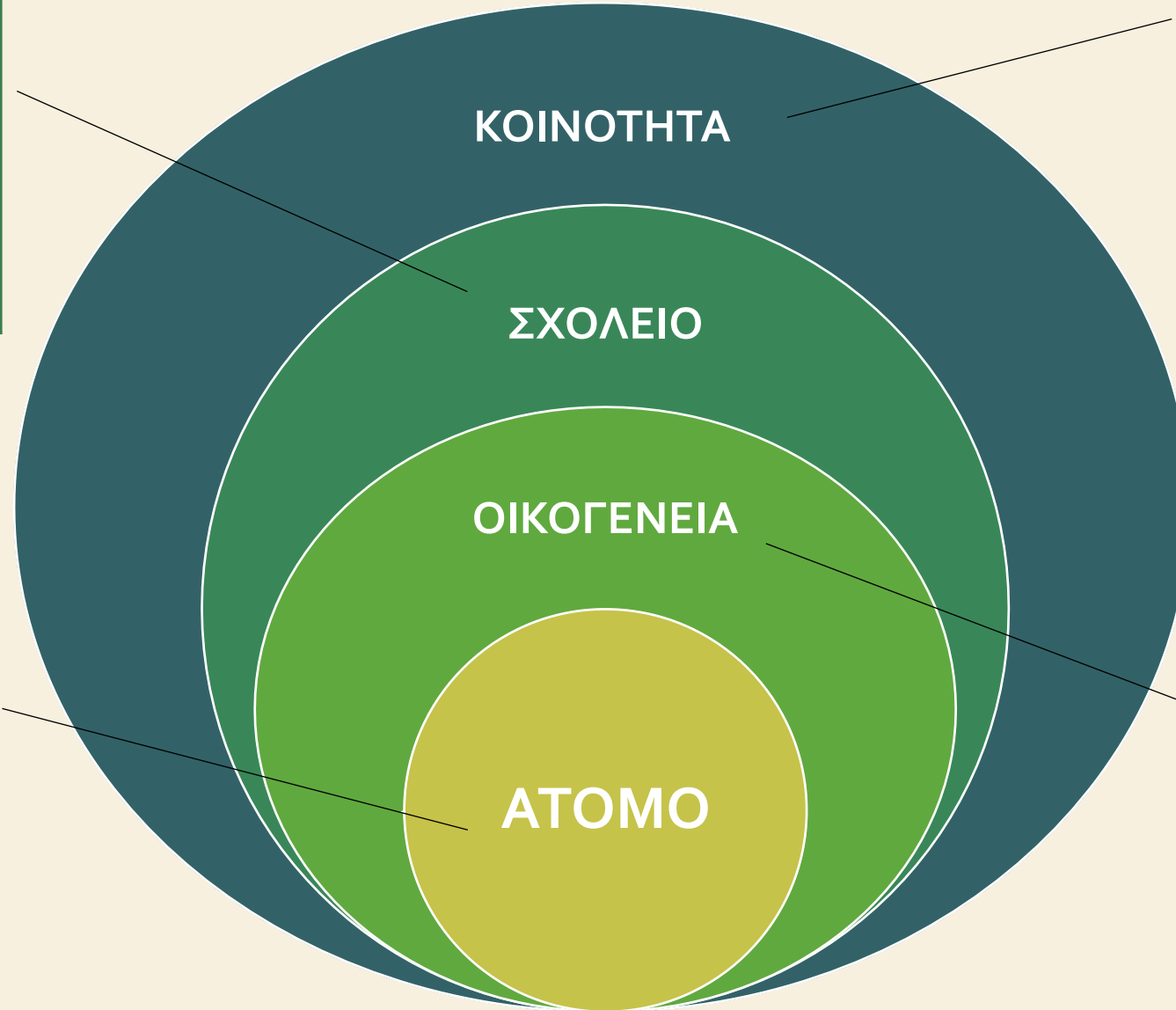
ΑΙΤΙΕΣ

ΕΜΠΛΟΚΗ ΣΕ
ΣΧΟΛΙΚΕΣ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΣΥΝΔΕΣΗ
ΜΑΘΗΤΩΝ –
ΣΧΟΛΕΙΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ
ΠΕΙΘΑΡΧΙΑΣ
ΣΧΟΛΙΚΟ ΚΛΙΜΑ
ΣΤΑΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

ΕΚΤΑΣΗ
ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΒΙΑΣ
ΕΠΙΠΕΔΑ
ΦΤΩΧΕΙΑΣ
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΕ
ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΠΡΟΤΥΠΑ ΚΑΙ
ΕΠΙΡΡΟΗ ΑΠΟ ΤΑ
Μ.Μ.Ε
ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΗ
ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΗ ΒΙΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ
ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ
ΔΗΜΟΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΣΤΑΣΕΙΣ
ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗ
ΒΙΑ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΑ
ΜΕΙΟΝΟΤΙΚΗ
ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

ΒΑΘΜΟΣ
ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ
ΕΝΗΛΙΚΩΝ
ΜΟΝΤΕΛΟΠΟΙΗΣΗ
ΕΠΙΛΥΣΗΣ
ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ
ΕΠΙΛΥΣΗ
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

ΜΑΘΗΤΕΣ ΘΥΤΕΣ

- Έντονη, εξωστρεφής, παρορμητική προσωπικότητα,
- Μη ανοχή στη διαφορετικότητα,
- Έμφαση στην σωματική/μυϊκή δύναμη,
- Δημοφιλείς,
- Χειριστικοί, έλλειψη ενσυναίσθησης,
- Αδυναμία διαχείρισης της ματαίωσης,
- Εναλλάσσονται σε ρόλους θύτη-θύματος,
- Επιρρεπείς σε αρνητικές επιρροές από την κοινωνία και τους συνομηλίκους,
- Αρνητικά συναισθήματα που δεν εκφράζονται,
- Δικαιολογούν τις πράξεις τους ως πρόκληση του θύματος και τις εκλογικεύουν ελαχιστοποιώντας τις συνέπειες για το θύμα,
- Ναρκισσιστικά σχήματα προσωπικότητας, υψηλή αυτοπεποίθηση, με υπερβολικά θετική αυτοεικόνα που δε στηρίζεται στην πραγματικότητα, απειλές ως προς αυτήν αντιμετωπίζονται με επιθετικότητα.
- Χαμηλή συνήθως σχολική επίδοση,
- Υπερδραστηριότητα και νευρικότητα στη σχέση με τους άλλους.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΟΥ ΕΥΝΟΟΥΝ ΤΗ ΘΥΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗ

- Ανασφαλή,
- Αγχώδη,
- Μοναχικά,
- Χαμηλή αυτοεκτίμηση
- Αντιδραστικά, αδέξια,
- Αυθόρμητα,
- Ελλιπείς δεξιότητες επικοινωνίας και επίλυσης προβλημάτων,
- Σχέσεις εξάρτησης από τους γονείς, υπερκινητικά με δυσκολία συγκέντρωσης,
- Μαθησιακές δυσκολίες ή υπερβολικά θετική σχολική επίδοση,
- Ανήκουν σε μειοψηφική ομάδα (εθνότητα, θρήσκευμα, αναπηρία, σεξουαλικός προσανατολισμός, σωματική εμφάνιση, παχυσαρκία, κ.λπ.)

ΜΑΘΗΤΕΣ ΘΕΑΤΕΣ

Παίρνουν το μέρος του θύτη,
νοιώθουν και αυτοί δυνατοί.

Τον θαυμάζουν / τον φοβούνται.

Διασκεδάζουν, γελάνε και
ενθαρρύνουν τη βία.

Δεν πιστεύουν ότι με το να το πεις
κάπου θα αλλάξει κάτι.

Νομίζουν ότι το να αναφέρεις το
περιστατικό είναι 'κάρφωμα'.

Νοιώθουν τύψεις και αδυναμία.

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

- Αλλαγή στη σύνθεση του πληθυσμού
- Διαπολιτισμική Σύγκρουση
- Ρατσισμός-Κοινωνικός Αποκλεισμός
- Κοινωνικές Ανισότητες και Κοινωνικές Συγκρούσεις
- Ανοχή στη βία
- Προβολή από τα ΜΜΕ
- Κρίση σε θεσμούς και ανθρώπινες αξίες, όπως αλληλεγγύη συλλογικότητα και ανθρωπισμός
- Ελλιπής Συνεργασία Φορέων

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Για τους θύτες:

- Έλλειψη επικοινωνίας
- Έλλειψη ζεστασιάς και οικογενειακής συνοχής
- Συναισθηματική παραμέληση
- Η επιθετικότητα των γονέων προς τα παιδιά έχει ως αποτέλεσμα την επιθετικότητα των παιδιών προς τους συνομηλίκους
- Ο αυστηρός γονεϊκός έλεγχος
- Έντονες και ανεπίλυτες συγκρούσεις
- Ενθάρρυνση επιθετικών συμπεριφορών
- Απουσία ορίων ή άκαμπτη οριοθέτηση
- Απόρριψη ή αδιαφορία

Για τα θύματα:

- Η προσκόλληση της μητέρας προς το παιδί και το αντίθετο,
- Υπερπροστατευτικότητα
- Αποστασιοποιημένοι ή αδιάφοροι πατεράδες
- Αυταρχισμός
- Παραμέληση/κακοποίηση
- Απουσία ορίων ή άκαμπτη οριοθέτηση

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

- Το σχολικό κλίμα και η ποιότητα των διαπροσωπικών σχέσεων σε όλα τα επίπεδα
- Οι ηθικές αξίες του σχολείου
- Οι απόψεις των εκπαιδευτικών για θέματα βίας και εκφοβισμού
- Η ύπαρξη ή όχι ξεκάθαρων κανόνων και η τήρησή τους
- Ανοχή ή αδιαφορία στη βίαιη συμπεριφορά
- Ανταγωνιστικότητα, έλλειψη συνεργασίας
- Η ενσωμάτωση και προσαρμογή των μαθητών στο σχολικό πλαίσιο
- Το αίσθημα ή μη ασφάλειας και αποδοχής των μαθητών
- Ανεπαρκής επίβλεψη μαθητών τις ώρες που δεν γίνεται μάθημα
- Καλλιέργεια του αισθήματος ανήκειν
- Η πολιτική του σχολείου για τη διαχείριση και αντιμετώπιση του φαινομένου
- Έλλειψη συνεργασίας με τους γονείς
- Περιβαλλοντικοί και άλλοι παράγοντες (κτιριακές εγκαταστάσεις, αναλογία εκπαιδευτικών- μαθητών, δυνατότητες εκπαίδευσης και υποστήριξης εκπαιδευτικών κ.ά.)

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ

- **Ψυχοσωματικές:** πονοκέφαλοι, κοιλιακά άλγη, διαταραχές ύπνου, απώλεια όρεξης ή βουλιμίας κ.ά.
- **Ψυχολογικές:** συμπτώματα κατάθλιψης, αυτοκτονικού ιδεασμού, συμπτώματα άγχους, συναισθηματικής ανασφάλειας, αγωνία, νευρικότητα, συμπτώματα σχολικής φοβίας, δυσκολίες προσαρμογής, μειωμένη αυτοπεποίθηση, χαμηλή εικόνα του εαυτού τους, συναισθηματικές δυσκολίες, αίσθημα μοναξιάς, εκτόνωση της έντασης στο σπίτι
- **Πνευματικές:** έλλειψη κινήτρων μάθησης, χαμηλό επικοινωνιακό προφίλ, μειωμένη ικανότητα συγκέντρωσης, δυσκολίες στη μάθηση και στη μνήμη, σχολική άρνηση, συχνές απουσίες
- **Κοινωνικές:** Ακολουθούν ομάδα δημοφιλών –νταήδων και υπομένουν την κοροϊδία από φόβο, προσκόλληση σε έναν φίλο υποτακτικά, δυσκολία να δημιουργήσουν φίλους, συνδέονται με παιδιά με αντίστοιχο έλλειμα σε κοινωνικές δεξιότητες

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΘΥΤΕΣ

- Αδυναμία αποδοχής του εαυτού τους και διοχέτευσης της αυτοεκτίμησής τους σε δημιουργικές συμπεριφορές
- Δυσκολία διαχείρισης θυμού και συγκρούσεων,
- Δυσκολία ομαλών διαπροσωπικών σχέσεων,
- Δυσκολία κοινωνικής προσαρμογής όταν οι οπαδοί τους αποχωρήσουν με αποτέλεσμα το άγχος και τις τάσεις κατάθλιψης
- Αυξημένος κίνδυνος και ροπή σε νεανική και ενήλικη εγκληματικότητα, χρήση ουσιών και αλκοόλ
- Αυξημένη πιθανότητα βίαιης συμπεριφοράς στο μελλοντικό οικογενειακό περιβάλλον

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ

- Η εφαρμογή τιμωριών στον θύτη ως μοναδικό μέσο αντιμετώπισης του φαινομένου δεν συμβάλλει στη μείωση του φαινομένου, ενώ ταυτόχρονα ενέχει ο κίνδυνος αντίθετων αποτελεσμάτων ή την απομάκρυνση του θύτη από το σχολείο
- Στρατηγικές ενασχόλησης με το θύτη/θύτες (μέθοδος μοιρασμένης ανησυχίας, μέθοδος no blame)
- Στρατηγικές ενασχόλησης με το θύμα (ενίσχυση αυτοπεποίθησης και ενίσχυση κοινωνικών δεξιοτήτων)
- Μέθοδοι διαμεσολάβησης
- Συμπερίληψη και άλλων ενήλικων ατόμων (γονείς, διευθυντής, ειδικοί ψυχικής υγείας κ.ά.)
- Ολιστική προσέγγιση, παρέμβαση στο σύνολο των μαθητών της τάξης, ενδυνάμωση των σχέσεων οικογένειας-σχολείου, έμφαση στην πρόληψη του φαινομένου και όχι στην διαχείριση του συμπτώματος

ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΥ

- Σημεία στρες – με το να είναι κακοδιάθετο, συνεσταλμένο ή κλαμένο ή με το να ενοχλεί έναν μικρότερο αδερφό/ή, ή φίλο/η
- Βρίσκει δικαιολογίες, για να μην πάει στο σχολείο, αναφέροντας, για παράδειγμα, ότι έχει πονοκέφαλο ή πόνο στο στομάχι
- Φαίνεται αναστατωμένο μετά τη χρήση του διαδικτύου ή κινητού τηλεφώνου – δείχνει μυστικοπάθεια και απροθυμία να μιλήσει σχετικά με τις online δραστηριότητές του
- Φέρει διάφορα σημάδια στο σώμα του και έχει ανεξήγητες εκδορές
- Παρουσιάζει αλλαγές στις διατροφικές του συνήθειες
- Έχει φθαρμένα ρούχα, σπασμένα αντικείμενα ή απώλεια χρημάτων
- Ανήσυχος ύπνος
- Παρουσιάζει παλινδρόμηση σε θέματα τουαλέτας και βρέχει το κρεβάτι του

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

- Κουβεντιάστε με το παιδί σας σε πλαίσιο ασφάλειας και εμπιστοσύνης για την εμπειρία του και γενικά για το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού.
- Αποενοχοποιήστε το παιδί.
- Εξηγήστε του ότι κανείς δεν έχει το δικαίωμα να του φέρεται έτσι.
- Επιβραβεύστε το παιδί που συμμετείχε στην κουβέντα και αποκάλυψε σημαντικά πράγματα.
- Μην βάλετε το παιδί σε διαδικασίες αντεκδίκησης. Δεν έχουν κανένα αποτέλεσμα.
- Αποφύγετε να έρθετε σε επαφή με τους γονείς των θυτών ή τους θύτες
- Αναδείξτε στο παιδί τη σημασία του να έχει επικοινωνία με τον εκπαιδευτικό και να εξηγήσουν τη διαφορά του «μαρτυράω» από το «ζητάω» βοήθεια.
- Θυμηθείτε ότι ο στόχος είναι να βοηθήσετε το παιδί σας και όχι να τιμωρηθεί το άλλο παιδί.
- Ενθαρρύνετε το παιδί να ανακαλύψει τα ταλέντα και τις δεξιότητές του
- Ενθαρρύνετε το παιδί να δημιουργήσει νέες φίλιες
- Επικοινωνήστε και να συνεργαστείτε με το σχολείο.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

- Μην αγνοείτε τις αναφορές ή πληροφορίες, αντιδράστε ήρεμα αναλάβετε την ευθύνη και δεσμευτείτε ότι θα συνεργαστείτε με το σχολείο.
- Προσπαθήστε να προσεγγίσετε το παιδί σας και να εκμαιεύσετε με υπομονή και ηρεμία τη δική του «αλήθεια». Είναι σημαντικό να αποφύγετε τον καταλογισμό ευθυνών στο παιδί σας, αποφύγετε την ενοχοποίησή του,
- Αποφύγετε να επιβάλλετε οποιαδήποτε μορφή τιμωρίας και ενημερώστε το παιδί σας για τις κινήσεις που πρόκειται να κάνετε και τη βοήθεια –σχολείου ή κάποιου ειδικού– που σκέφτεστε να ζητήσετε,
- Θέστε όρια και αξιοποιήστε τη μέθοδο των φυσικών και λογικών συνεπειών,
- Διατυπώστε την άποψή σας σχετικά με το συγκεκριμένο γεγονός, αλλά και γενικότερα σχετικά με τα θέματα βίας ή εκφοβισμού, με ειλικρίνεια,
- Να έχετε διαρκή επικοινωνία με το σχολείο και το κοινωνικό περιβάλλον του παιδιού σας.

ΣΥΝΟΨΙΖΟΝΤΑΣ

- Δώστε αγάπη άνευ όρων αλλά με όρια στα παιδιά σας
- Δημιουργήστε συνθήκες ασφάλειας, ζεστασιάς και αποδοχής
- Διατηρήστε ανοιχτά τα κανάλια επικοινωνίας
- Δώστε απεριόριστο σεβασμό και προσοχή στα παιδιά σας
- Ενθαρρύνετε την έκφραση των συναισθημάτων
- Γίνετε θετικό πρότυπο για τα παιδιά σας
- Θέστε ρεαλιστικά όρια και κανόνες ανάλογα με την ηλικία και εφαρμόστε τις φυσικές και λογικές συνέπειες
- Ενισχύστε και ενθαρρύνετε τα παιδιά σας
- Καλλιεργήστε την υπεύθυνη συμπεριφορά και ενισχύστε την αυτονομία
- Δημιουργήστε ευκαιρίες για κοινές δραστηριότητες και εμπειρίες
- Διατηρήστε την επαφή, επικοινωνία και συνεργασία με το σχολείο
- Δημιουργήστε υποστηρικτικά πλαίσια

